ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 ГОДИНА

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА 5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА 7
3. ПРИХОДИ 37
4. ДРУГИ ДОХОДИ/(ЗАГУБИ) ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО 38
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ 39
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ 40
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА 40
8. ОБЕЗЦЕНКА НА АКТИВИ 41
9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА 41
10. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ, НЕТНО 42
11. ПЕЧАЛБА ОТ ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА 42
12. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ 42
13. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД 43
14. НЕТНА ПЕЧАЛБА НА АКЦИЯ 43
15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ 44
16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ 46
17. (ПАСИВИ)/АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ 47
18. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ 48
19. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ 49
20. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА 51
21. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ 51
22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ 52
23. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ 52
24. БАНКОВИ ЗАЕМИ 53
25. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ 54
26. ПРОВИЗИИ 54
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ 55
28. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ 58
29. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ 59
30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА 59
31. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 59
32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ 60
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ 60
34. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 61
35. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА 61
36. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ 62
37. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК 64
38. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА 70
39. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА В ГРУПАТА 71

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Групата Неохим (Групата) включва дружество-майка и неговите три дъщерни дружества (31.12.2015 г.: три дъщерни дружества).

Дружество-майка

Неохим АД (Дружеството - майка) е създадено през 1951 година. Регистрирано е като акционерно дружество през месец юли 1997 г. Дружеството - майка е със седалище и адрес на управление гр. Димитровград, Източна индустриална зона, ул."Химкомбинатска" и е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 836144932. Последните промени в Устава на Дружеството - майка са вписани в регистъра на търговските дружества на 06 август 2013 г. Последните промени в органите на управление са вписани в Търговския регистър на 30 декември 2016. В Търговския регистър на 2 юли 2015 г. е вписано удължаване на мандата на управление на Съвета на директорите до 22 юни 2018 г.

Дъщерни дружества

Дъщерните дружества в Групата са:

- Неохим Протект ЕООД - търговско дружество регистрирано в България с Решение на Хасковски окръжен съд № 206/24.04.2002 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Димитровград, ул. Химкомбинатска №3;
- Неохим Гюбре ООД, Турция - търговско дружество регистрирано в Турция в Търговския регистър на гр.Одрин съгласно удостоверение №5507-8420/01.08.2002 г. и със седалище и адрес на управление – гр.Одрин, Истасйон мах.Шехит Истиклал Вардар, Улусой плаза ет2 №28;
- Неохим Таръм ООД, Турция – търговско дружество регистрирано в Турция в Търговския регистър на гр.Одрин съгласно удостоверение №7700-10687/15.10.2012 г. и със седелище и адрес на управление – гр.Одрин, кв. Шюкрю паша махалеси, район Ниспет, Мевкки 8/1. Дружеството е придобито чрез учредяване.

1.1.Собственост и управление на дружеството-майка

Неохим АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.
Към 31 декември 2016 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството-майка е както следва:

- Еко Тех АД - 24.28 %
- Евро Ферт АД - 24.03 %
- Феборан ООД - 20.30 %
- Агрофер Интернешънъл Естаблишмънт, Лихтенщайн - 7.68 %
- Неохим АД (обратно изкупени акции) - 2.58 %
- УПФ Съгласие - 2.39 %
- ЗУПФ Алианц България - 2.30 %
- УПФ ЦКБ Сила - 2.19 %
- Други - 14.25 %

Дружеството-майка има едностепенна система на управление със Съвет на директорите,който се сътои от от 9 членове, както следва:

Димчо Стайков Георгиев	Председател
Елена Симеонова Шопова	Зам. Председател
Димитър Стефанов Димитров	Член
Тошо Иванов Димов	Член
Васил Живков Грънчаров	Член
Виктория Илиева Ценова	Член
Зърнени храни България АД	Член
Феборан АД	Член (до 29.12.2016)
Феборан ООД	Член (от 30.12.2016)
Феборан Прим ЕООД	Член (от 22.06.2016)
Хуберт Пухнер	Член (до 21.06.2016)
Тарунжеев Синг Пури	Член (до 21.06.2016)

Дружеството-майка се представлява от Димитър Стефанов Димитров - Изпълнителен директор.

Ръководството на Неохим АД се осъществява от Съвет на директорите. Някои от функциите по оперативно управление са възложени на изпълнителен директор. Одитния комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над Неохим АД вкл. над системата на финансово отчитане на Дружеството.

Членовете на одитния комитет са:
Таня Димитрова Кованлъшка
Николина Желева Делчева
Йорданка Атанасова Николова

1.2.Структура на Групата и предмет на дейност

Към 31 декември 2016 г. структурата на Групата включва Неохим АД като дружество-майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

	31.12.2016 ***Участие*** **%**	**31.12.2015** ***Участие*** **%**	***Дата на придобиване на контрол***
Дружества в България			
Неохим Протект ЕООД	100	100	24.04.2002
Дружества в чужбина			
Неохим Гюбре ООД	99.83	99.83	13.08.2002
Неохим Таръм ООД	99.00	99.00	15.10.2012

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- Неохим АД - производство на неорганични и органични химически продукти и търговска дейност;
- Неохим Протект ЕООД, гр. Димитровград - охрана на имуществото на юридически лица, сгради, помещения и стопански офиси, охрана на физически лица и тяхното имущество и други;
- Неохим Гюбре ООД, гр. Одрин, Турция - внос, износ и вътрешна търговия на всички видове химически торове;
- Неохим Таръм ООД, гр. Одрин, Турция - внос, износ и вътрешна търговия на всички видове химически торове.

Дъщерните дружества се ръководят от управители както следва:

	Управители
Неохим Протект ЕООД	Никола Тутанов до 29.12.2016 Янко Маринов от 30.12.2016
Неохим Гюбре ООД, гр. Одрин – Турция	Георги Лозев
Неохим Таръм ООД, гр. Одрин – Турция	Алтан Бора

Към 31 декември 2016 година общият брой персонал на Групата е 1,072 (31.12.2015 г.: 1,102) работници и служители.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА

2.1. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Неохим АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2016 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти" (МСС).

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2016 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на Групата, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК). *Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне,*

подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите;

- МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.). *Тази промяна е свързана с разяснение относно третирането на вноски, направени от страна на служители или трети лица в планове с дефинирани доходи, съгласно формалните условия на съответния план. Промяната определя, че тези вноски следва да се третират като намаление на разходите за стаж като се разпределят за периода на трудов стаж когато те са обвързани с годините на трудов стаж на лицето, а се приспадат от разходите за стаж за периода на полагане на труда, когато вноските не са обвързани със стажа;*

- Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013 г.) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.). *Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно) придобиване на права" и „пазарно условие" и са добавени „условие на изпълнението" и „условие на услугата" (МСФО 2); б) уточнение за третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО 9, МСС 39 и МСС 37); в) изискване за оповестяване на преценките и критериите при определянето на агрегираните оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24);*

- Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м. септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК). *Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: 1) допълнителни пояснения, че едно дружество може да рекласифицира активи „държани за продажба" към активи „държани за разпределение към собствениците" (и обратно) и това не третира като промяна на първоначалния план на освобождаване, както и на датата на класификацията по реда на МСФО 5; 2) допълнителни насоки за разяснение дали един договор за обслужване относно един напълно отписан трансфериран финансов актив представлява по същество продължаващ ангажимент при трансфера за целите на определяне обхвата на необходимите оповестявания; както и разяснение относно приложимостта на изискванията за оповестяване на нетирането на финансови активи и пасиви в съкратени междинни финансови отчети (МСФО 7); 3) уточнение относно изискването в стандарта, че висококачествените корпоративни облигации използвани, които се използват при определянето на дисконтовия фактор за доходите след напускане следва да бъдат деноминирани в същата валута, в която се изплащат и доходите на съответните наети лица, т.е. дълбочината на пазара трябва да се изследва на ниво валута (МСС 19); и 4)пояснение на израза-изискване „на друго място в междинния финансов отчет", т.е., че това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл. междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34);*
- МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК). *С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети;*
- МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети

от ЕК). *Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и оборудването (ДМА) по реда на МСС 16, а не съгласно МСС 41 (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с тяхното (ДМА) в индустриалното производство;*

- МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. –приети от ЕК). *Това разяснение уточнява, че методът за амортизация на един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването този актив (освен в много редки случаи, по изключение);*
- МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК). *Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации;*
- МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – приети от ЕК). *Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали и как едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност, когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица или поддържащи услуги на самото инвестиционно дружество; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно не-инвестиционни дружество трябва да прилага отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.*

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2016 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от Групата. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството, с изключение на възможните ефекти, които биха могли да възникат от прилагането на:

- МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК). *Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти, свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Предположението е, че въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на*

приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди;

- МСФО 15 Приходи по договори с клиенти – пояснения (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). *Тези пояснения са свързани с (а) идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги, (б) идентифициране дали дружество е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги, и (в) трансфера на лицензии. Също така тази промяна дава и облекчения при преминаването към новия стандарт.*

- МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК). *Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични транзакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно.*

- КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК). *Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания*

в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2016 г., ръководството на Групата е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на Групата, а именно:

- МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК). *Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъда правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети,*

особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятия, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба". Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапи, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент.;

- МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК). *Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди;*
- МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период). *Тази промяна възниква във връзка непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28*

(ревизиран 2011 г.) в случаите на транзакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при транзакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато транзакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло;

- МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. - не е приет от ЕК). *Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинга чрез налагане на нов модел с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за лизинга - МСС 17. а) Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизинга при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив под формата на „право на ползване", който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита финансов пасив за задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в при текущата отчетна практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на практиката; б) При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобието на стария стандарт МСС 17 – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, един по-подробен анализ на условията на договорите следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за прекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията;*
- МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не приет от ЕК) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби. *Тази промяна пояснява отсрочените данъци при случаите, когато актив се оценява по справедлива стойност и оценката по справедлива стойност е по-ниска от данъчната база. Уточнението включва: а) временни разлики възникват независимо дали балансовата стойност на актива по-ниска от данъчната му основа; б) съответното предприятие би трябвало да прецени при определянето на своите бъдещи данъчни печалби дали би могло да приспада по-голяма сума от балансовата стойност на актива или не; в) ако според данъчното законодателство има ограничения за използването на данъчни*

печалби, срещу които може да се възстановяват определени отсрочени данъчни активи , то прегледът и оценката на възстановяването на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид; и г) намаленията за данъчни цели, в резултат от обратното проявление на отсрочени данъчни активи, се изключват от прогнозата на бъдещите данъчни печалби, използвани за оценка на на възстановимостта на тези активи;

- МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – пояснения (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). *Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;*

- Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК). *Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното й признаване (МСС 28);*

- МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК). *Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти". Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти – тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна.*

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на действащото предприятие, текущото начисляване и историческата цена.

Българските дружества от Групата в страната водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приемат като тяхна отчетна валута за представяне. Задграничните дъщерни дружества организират своето счетоводство в съответствие с изискванията на турското законодателство и поддържат своите счетоводни регистри в турски лири (TRY).

Данните в консолидирания финансов отчет (КФО) са представени в хиляди лева освен ако не е оповестено изрично нещо друго, като българският лев е приет за отчетна валута на представяне на Групата. Отчетите на задграничните дружества се преизчисляват от турски лири в български лев за целите на всеки консолидиран финансов отчет съгласно политиката на Групата (Приложение № 2.5)

Представянето на консолидиран финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството на Групата да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет, са оповестени в Приложение № 2.27.

2.2. Дефиниции

Дружество-майка

Това е дружеството, което притежава контрол върху дъщерните дружества, в които е инвестирало. Дружеството-майка е Неохим АД, България (Приложение № 1.1).

Дъщерни дружества

В съответствие с изискванията на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети Дружеството-майка притежава контрол в други предприятия, ако и само ако притежава всички от следните елементи на контрола:

- правомощия в предприятието, в което е инвестирано;
- излагане на или права върху променливите приходи от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано;
- възможност да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта на инвеститора.

Следвайки горепосоченото Дружеството-майка е преценило, че притежава контрол във всички предприятия, където притежава директно или индиректно повече от 50% от капитала с право на глас в Общото събрание и/или правото да назначава управители и може да ръководи дейностите, които оказват съществено въздействие върху възвръщаемостта на предприятието, в което е инвестирано. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът се прехвърля извън Групата или дружествата се ликвидират. За тяхната консолидация се използва методът на пълната консолидация.
Дъщерните дружества са посочени в Приложение № 1.2.

2.3. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка и дъщерните дружества, изготвени към 31 декември 2016 г.
Финансовите отчети на дъщерните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

В консолидирания финансов отчет, отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода "пълна консолидация", ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване на контрол. Вътрешногруповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на съдружници-трети лица, извън тези на акционерите на дружеството-майка, са посочени самостоятелно в консолидираните отчет за финансово състояние, отчет за всеобхватния доход и отчет за промените в собствения капитал като "неконтролиращо участие". Неконтролиращото участие се оценява по пропорционалния дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на дъщерното дружество и съдържа сумата на дела на съдружниците-трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата/намерената стойност на всички разграничими придобити активи и поети пасиви на съответните дъщерни

дружества и сумата на изменението на дела на тези лица в собствения капитал от първата консолидация до датата на отчета за финансовото състояние.

При придобиване на дъщерно дружество от Групата се използва методът на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на придобиване, на предоставените активи, възникналите или поети задължения и инструментите на собствен капитал, емитирани от придобиващото дружество, в замяна на получаване на контрола над придобиваното дружество. Прехвърленото възнаграждение включва и справедливата стойност на всички активи или пасиви в резултат от договорени възнаграждения под условие. Разходите, свързани с придобиването се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

- Всички разграничими придобити активи и поети пасиви и условните задължения в бизнес комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на придобиване. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), сумата на неконтролиращото участие в придобиваното предприятие и, при придобиване на етапи, справедливата стойност на датата на придобиване на по-рано притежаваното капиталово участие в придобиваното предприятие, над придобитите разграничими активи и поети пасиви на придобиваното дружество, се третира и признава като репутация. Ако при първоначалната оценка справедливата стойност на нетните разграничими активи надвишава прехвърленото възнаграждение (цената на придобиване) на бизнес комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на Групата.

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество или ликвидация:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Признава се остатъчния дял в дъщерното дружество по справедлива стойност към датата на загуба на контрол;
- Рекласифицират се към печалби или загуби, или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани доходи или загуби - съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти.
- Признава се всяка резултатна разлика като печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), принадлежаща на дружеството-майка.

Сделки с неконтролиращото участие

Групата прилага политика на третиране операциите с неконтролиращото участие (без загуба на контрол) като сделки в Групата. Сделки от страна на дружеството-майка (без загуба на контрол) с притежатели на неконтролиращи участия се отчитат като капиталови транзакции директно в

компонентите на собствения капитал (обикновено към компонента «натрупани печалби»). Балансовата стойност на контролиращото и неконтролиращото участие се коригират с промяната на съответния дял в дъщерното дружество. Разликата между стойността на коригирания дял в неконтролиращото участие и справедливата стойност (платена или получена цена) се признава директно в собствения капитал отнасящ се до собствениците на дружеството-майка.

2.4. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута и към 31 декември се оценяват в български лева, като се използва заключителния обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансово състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им, като се третират като други доходи/(загуби) от дейността и се представят нетно, с изключение на тези, свързани със заеми, които се представят към финансовите приходи/разходи.

Функционалната валута на дружествата в Турция е турската лира.

За целите на всеки консолидиран финансов отчет се извършва преизчисление на валутата на финансовите отчети на Неохим Гюбре ООД и Неохим Таръм ООД, Турция съответно от турски лири в български лева като:

а) всички активи и пасиви се преизчисляват в груповата валута по заключителен курс на местната валута спрямо нея към 31 декември;

б) всички приходни и разходни позиции се преизчисляват в груповата валута по среден курс на местната валута спрямо нея за периода на отчета;

в) всички получени курсови разлики в резултат на преизчисленията се признават и представят като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние („резерв от преизчисление на чуждестранни дейности”).

При освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество) кумулативната сума на курсовите разлики, които са били отчетени директно като отделен компонент в собствения капитал, се признават като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред “печалби/(загуби) от придобиване и освобождаване на дъщерни дружества, нетно”.

2.6. Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Групата и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансово състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към други доходи/(загуби) от дейността.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от приходи от лихви по предоставени депозити и печалба от операции с финансови инструменти.

2.7. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката към тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от лихвени разходи, свързани с получени заеми, както и такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции и курсови разлики от валутни заеми.

2.8. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени в консолидирания финансов отчет по себестойност (цена на придобиване), намалена с натрупаната амортизация (без земите) и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за активи, отговарящи на условията по МСС 23 и др.

Компоненти, които са придобити заедно с или към конкретни други дълготрайни материални активи, но все още не са инсталирани към тях, се капитализират към стойността на основния обект и се амортизират с неговия остатъчен полезен живот.

Групата е определила стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване
Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация
Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.
Определеният полезен живот по групи активи е както следва:

- сгради – 10-50 г.;
- машини, съоръжения и оборудване – 2-25 г.;
- компютри – 2-5 г.;
- транспортни средства – 3-15 г.;
- стопански инвентар – 2-15 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира, считано от датата на промяната.

Последващи разходи
Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи
Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат към статията “Обезценка на нетекущи активи” в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от консолидирания отчет за финансово състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти, машини и оборудване" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността, нетно" на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за ползване на програмни продукти и емисионни квоти по евросхема за търговия с емисии и единици редуцирани емисии.

Дружеството-майка класифицира емисионните квоти като текущи, когато очаква да ги реализира в рамките на един отчетен период и нетекущи – всички останали.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 години, с изключение на нетекущите емисионни квоти, които се отписват при употребата им.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансово състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността, нетно" на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Евросхема за търговия с емисии и единици редуцирани емисии

При първоначално придобиване разпределените квоти за парникови газове от Националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове по повод на третия период от Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ), се признават като нематериални активи по номинална стойност (нулева стойност). Закупените квоти се признават при първоначално придобиване по цена на придобиване и се извършва тяхната класификация като текущи, или нетекущи в зависимост от намеренията за използване. Избраният от Групата подход за последваща оценка на нетекущите емисионни квоти е моделът на себестойността – себестойност намалена с натрупани загуби от обезценка. Текущите емисионни квоти се признават в разходите (себестойността на готовата продукция) при отписването им в рамките на текущия отчетен период. Допълнително, Групата признава задължение в отчета за финансовото състояние, когато нивото на емисиите на вредни газове за един период надвишава нивото на разпределените и налични квоти. Задължението се оценява по цената на придобиване на закупени квоти до достигане на нивото на държаните от дружествата от Групата квоти и се преоценява по текущи пазарни цени към датата на консолидирания отчет за финансово състояние за превишението над наличните квоти, като промените в размера на задължението се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Дружеството-майка прилага метод на изписване на квотите за вредни газове на база на реално потребени квоти за периода.

2.10. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В стойността на инвестиционните имоти са включени и всички трайно прикрепени дълготрайни материални активи, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си.

Групата класифицира като инвестиционни имоти сгради, чието трайно предназначение е да се отдават под наем (оперативен лизинг) и да се получават от тях изключително приходи от наем.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на сградите, представени като инвестиционни имоти.

Балансовите стойности на инвестиционните имоти подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на имотите. Възстановимата стойност на инвестиционните имоти е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определяне на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат като разходи за „обезценка на нетекущи активи" в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Инвестиционните имоти се отписват от консолидирания отчет за финансово състояние когато се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "инвестиоциионни имоти" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността, нетно" на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.11. Инвестиции на разположение и за продажба

Притежаваните от Групата инвестиции, представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) са оценени и представени в отчета за финансово състояние по себестойност, тъй като техните акции не се търгуват на активен пазар, за тях няма котировки на пазарни цени на активен пазар, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с високи несигурности, за да се достигне до достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност.

Притежаваните ценни книжа на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на консолидирания отчет за финансово състояние и при установяване на условия за обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията. Всички покупки и продажби на ценни книжа "на

разположение и за продажба" се признават на датата на търгуване, т. е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде финансовия актив.

2.12. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността (цената на придобиване), както следва:

- суровини и материали в готов вид и стоки - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите/стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция и незавършено производство - преките разходи на материали и труд и съответстващата част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общо-производствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от Групата база за разпределението им по продукти е количеството произведена продукция.
При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).
Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.13. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.
Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна коригиращ сметка за всеки вид вземане към статията "Обезценка на текущи активи" на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се изписва за сметка на коригиращ.

2.14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки, краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца и чекове.
За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- платените лихви по получени кредити за оборотни средства са включени като плащане за оперативна дейност;
- платените лихви (отчетени и като текущ разход и капитализирани в отговарящи на условията активи) по получени инвестиционни кредити са включени като плащане за финансовата дейност;
- трайно блокираните парични средства не са третирани като парични средства и не са включени в консолидирания отчет за паричните потоци;
- плащанията за покупка на емисионни квоти, класифицирани като текущи са включени като плащане за оперативна дейност (плащания на доставчици), а плащанията свързани с изграждането на активи по стопански начин (в т.ч. към доставчици и персонала) са включени като плащания за инвестиционна дейност.
- полученото финансиране за електроенергия, свързано с разходите за енергия от възобновяеми източници е включено в паричните потоци от финансова дейност.

2.15. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените активи и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.25).

2.16. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на консолидирания отчет за финансово състояние (Приложение № 2.25).

2.17. Разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив (квалифициран актив), се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията актив (квалифициран актив), съгласно изискванията на МСС 23 *Разходи по заеми* е актив, който непременно изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията актив, се определя чрез коефициент на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на

Групата, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията актив започва, когато са изпълнени следните условия:

- извършват се разходите за актива;
- извършват се разходите по заеми; и
- в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по един отговарящ на условията актив включват само тези разходи, които са довели до плащания на парични средства, прехвърляния на други активи или поемане на лихвоносни задължения.
Разходите по заеми се намаляват с всякакви получени плащания или получени дарения във връзка с актива. Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.
Капитализацията на разходите се преустановява, когато са приключени всички дейности, необходими за подготвянето на отговарящия на условията актив за предвижданото му използване или продажба.

2.18. Лизинг

Финансов лизинг
Лизингополучател
Финансовият лизинг, при който се трансферира към Групата съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансово състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).
Финансовият лизинг поражда амортизационен разход за амортизируемите активи, както и финансов разход за всеки отчетен период. Амортизационната политика по отношение на амортизируемите наети активи е съобразена с тази по отношение на собствените амортизируеми активи. Ако не съществува достатъчна степен на сигурност, че собствеността ще бъде придобита до края на срока на лизинговия договор, активът се амортизира през по-краткия от двата срока — срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Оперативен лизинг
Лизингополучател
Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг.
Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, и машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

2.19. Доходи на персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите на Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда, Колективния трудов договор (КТД) на дружеството-майка и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България за дружествата, извършващи своята дейност в България и на турския Кодекс на труда за дружествата в Турция.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Групата вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на годишния финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Групата в качеството ѝ на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал в България за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2015 г.: 60:40). Наетият персонал в Турция се осигурява съгласно действащите Закон за социални осигуровки и общи здравни осигуровки и Закон за осигуровки при безработица. Вноските, определени със закон се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение 60:40 (2015 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Групата в качеството й на работодател, се основават на българското и турското законодателство, са планове с дефинирани вноски. При тези планове в България работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване. В Турция работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии, инвалидност и смърт", фонд "Трудова злополука и професионално заболяване", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица" на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.
Дължимите от Групата вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи
Съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор на Групата в качеството й на работодател в България е задължена да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Съгласно Кодекса на труда, Групата в качеството й на работодател в Турция, при настъпване на пенсионна възраст е задължена да изплаща на персонала обезщетение по една средно-месечна заплата за всяка отслужена година в дружеството. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им - в отчета за всеобхватния доход като:
а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и уреждания се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал";
б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи". Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.
Към датата на всеки годишен финансов отчет, Групата назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това

задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирани в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.20. Акционерен капитал и резерви

Неохим АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството - майка. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Дружеството-майка отчита основния си акционерен капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството-майка е длъжно да формира и фонд Резервен (законови резерви), като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в устава;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Образуван е ***резерв от ефекта от преизчисления на чуждестранни дейности,*** който включва ефектите от преизчисления на финансовите отчети на чуждестранните дружества от местна валута във валутата на представяне на Групата. Този резерв се признава като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се включва като част от текущите печалби или загуби в консолидирания отчет за всеобхватния доход при освобождаване (продажба) на чуждестранната дейност.

Обратно изкупените собствени акции са представени в консолидирания отчет за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с брутната цена на обратно изкупените акции е намален собственият капитал на дружеството - майка. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции се представят директно в собствения капитал на Групата към компонента “неразпределена печалба”.

Компонент от последващи оценки на задължение по пенсионни планове с дефинирани доходи е формиран от последващите оценки на задълженията към персонала при пенсиониране, които по същество представляват актюерски печалби и загуби признавани веднага, в периода, в който възникват. Те се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”.

2.21. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на българските дружества са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2016 г. е 10% (2015 г.: 10%).
Дружествата в Турция се облагат съгласно изискванията на турското законодателство при данъчна ставка 20% (2015 г.: 20%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.
Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда при изготвяне на годишния отчет за финансово състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (България и Турция), в чиито юрисдикции се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на Групата се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (България и Турция), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода.

Към 31.12.2016 г. отсрочените данъци върху печалбата на Групата са оценени по ставки, валидни за 2017 г. - за дружествата в България при ставка 10% и за дружествата в Турция при ставка 20% (31 декември 2015 г.: съответно 10% и 20%).

2.22. Нетна печалба на акция

Основната печалба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.
Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.
При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.
Нетна печалба на акция с намалена стойност не се изчислява, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.23. Провизии

Провизии се признават когато Групата има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение ще породи необходимост от изходящ поток от ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на отчета за финансово състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, Групата признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност за неговото получаване и стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), където е представена и самата провизия (Приложение №2.27).

2.24. Правителствено финансиране (дарение от публични институции)

Правителственото финансиране са различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствено финанансиране (дарение от публични институции) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружество от Групата, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финанансиране (дарение от публични институции), свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.
Правителствено финанансиране (дарение от публични институции), свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

2.25. Финансови инструменти

2.25.1. Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: заеми (кредити) и вземания и активи на разположение и за продажба. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансово състояние.

Обичайно Групата признава в консолидирания отчет за финансово състояние финансовите активи на "датата на търгуване" - датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на тези активи, които са по справедлива стойност през печалби и загуби. Последните се признават по справедлива стойност, а преките разходи по транзакцията се признават веднага в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите активи се отписват от консолидирания отчет за финансово състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в консолидирания отчет за финансово състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства (Приложение № 2.13 и № 2.14).

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансово състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на Групата, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 12 месеца, където признаването на такъв доход е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към "Други доходи/(загуби) от дейността".

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват некотирани или ограничено котирани на борса акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел, и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на Групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по цена на придобиване, защото са в дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни транзакции или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.
Дивиденти по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че Групата е придобила правото върху тези дивиденти.

2.25.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви
Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в консолидирания отчет за финансово състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.15).

2.25.3. Оценяване по справедлива стойност

МСФО 13 се прилага, когато в друг МСФО се изисква или позволява оценяване по справедлива стойност или оповестяване на оценяването по справедлива стойност, както на финансови инструменти, така и на нефинансови позиции. Стандартът не е приложим за операциите с плащане на базата на акции, попадащи в обхвата на МСФО 2 "Плащане на базата на акции", лизинговите операции в рамките на обхвата на МСС 17 "Лизинг"; както и по отношение на оценките, които имат някои сходства с оценяването по справедлива стойност, но не представляват такова - като оценката по нетна реализируема стойност в МСС 2 "Материални запаси" или по стойността в употреба в МСС 36 "Обезценка на активи".

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

2.26. Сегментно отчитане

Отчетен сегмент представлява отграничим компонент на Групата, който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на Групата), чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството вземащо главните оперативни решения, при вземането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация.
Доколкото съществена част от приходите на Групата се формират от продажбата на продукция, чието производство е специфично, ръководството е приело един единствен сегмент за бизнес отчитане.

2.27. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата

2.27.1. Признаване и оценка на провизии

Депа за производствени отпадъци
Групата признава провизия за закриване на депа за производствени отпадъци и рекултивиране на терена, когато едновременно са налице:

- правно задължение по силата на Наредба на Министъра на околната среда и водите (МОСВ) за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, и
- план за привеждане на депото в съответствие с нормативните изисквания, одобрен като видове дейности, срокове и прогнозируеми стойности от МОСВ, съгласно изискванията на посочената по-горе наредба.

За определяне на размера на провизията Групата назначава лицензирани експерти-еколози, които изготвят прогнозна оценка на разходите по видове дейности, необходими за изпълнение на задължението и издават специален доклад и план-сметка. Сумите, които се очаква, че ще бъдат усвоявани за срок, по-дълъг от една година, се дисконтират (Приложение № 26,34).

Квоти за емисии на парникови газове
В края на всеки отчетен период, Дружеството-майка отчита емитирани количества квоти за емисии на парникови газове. В случай на реализиран недостиг на квоти, Дружеството-майка признава провизия за настоящото му задължение за предаване на верифицираните квоти. Провизията се остойностява като количеството на недостига на квоти, установено чрез специален формуляр – Докладване на годишните емисии. Недостигът е разлика между безплатно отпуснатите квоти и реално емитираните за докладвания период. Оценяват се по текущи пазарни цени към датата на отчета за финансовото състояние, а промените в размера на задължението се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).
(Приложение № 34).

Съдебни дела
По откритите заведени съдебни дела срещу дружествата от Групата, ръководството на Групата съвместно с ръководствата на съответните дружества, са преценили, съвместно с адвокатите им, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 г. (Приложение № 36).

2.27.2. Признаване на данъчни активи

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството на Групата е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на всяко от дружествата от Групата да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби. За дъщерни дружества, които продължават да отчитат загуби през последните години, ръководството на Групата е преценило към датата на издаване на консолидирания отчет значителните несигурности, които съществуват относно дали и доколко в рамките на крайния период, определен със съответните местни данъчни законодателства за пренасяне на данъчни загуби, тези дружества ще могат да генерират достатъчна облагаема печалба. В резултат на този анализ то е взело решение да не признава активи по отсрочени данъци в консолидирания финансов отчет в размер на 7,067 х.лв. (2015 г.: 6,206 х.лв.)

2.27.3. Обезценки на вземания

Обезценка на търговски вземания се отчита, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура по несъстоятелност, или друга финансова реорганизация, просрочие в плащането повече от 90 дни се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент.За целта се разработват варианти на прогнози, чрез които се отчитат различните предположения за рискове, несигурности и вероятности за бъдещата реализация на паричните потоци. Тези варианти се анализират внимателно от ръководството и резултатите от тях се претеглят при изчислението на възстановимата стойност на просрочените вземания.

Вземанията, преценени като несъбираеми се обезценяват на 100%. Балансовата стойност се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за всеобхватния доход към други разходи. В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се посочва към други доходи за сметка на намаление на коректива. Когато дадено вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се изписва за сметка на коректива (Приложение № 8).

За 2016 г. отчетената обезценка на търговски вземания е 57 х.лв. (2015 г.:1,470 х.лв)(Приложение №8)

2.27.4 Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружествата от Групата извършват преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че същесвува голяма вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност (Приложение № 8).

За 2016 г. отчетената обезценка на материални запаси е 143 х.лв. (2015 г.:170 х.лв.) (Приложение №8)

2.27.5.Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани всяка година изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (Приложение № 27).

3. ПРИХОДИ

	2016	*2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Продажби в страната	148,936	165,294
Продажби извън страната	93,081	122,303
	242,017	**287,597**

Продажби по продукти – в страната	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Амониев нитрат –ЕО тор	142,214	156,691
NPK ЕО тор	2,723	4,049
Амоняк	1,633	2,136
Натриев нитрат	1,020	1,089
Въглероден диоксид	656	590
Азотна киселина	220	220
Амонячна вода	199	194
Амониев хидрогенкарбонат	159	158
Кислород	14	35
Други	98	132
	148,936	**165,294**

Продажби по продукти – извън страната	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Амониев нитрат - ЕО тор	57,487	82,922
Амоняк	30,056	35,710
Амониев хидрогенкарбонат	2,621	2,093
Натриев нитрат	2,889	1,435
Въглероден диоксид	-	71
Амонячна вода	6	67
Други	22	5
	93,081	**122,303**

Информация за основни клиенти

Общите приходи от сделки с най - големите клиенти на Групата са както следва:

	2016	*2015*
Клиент	***BGN'000***	***BGN'000***
Клиент 1	115,797	121,941
Клиент 2	43,471	67,088
Клиент 3	9,515	17,003
Клиент 4	9,331	-
Клиент 5	8,729	10,386
Клиент 6	7,478	12,836
Клиент 7	7,321	-
Клиент 8	-	7,785
Клиент 9	-	6,748

Разпределението на продажбите по пазари е както следва:

	2016	*2015*
	BGN'000	***BGN'000***
Европа (в т.ч. България)	224,064	266,743
Азия и Африка	17,953	13,092
Северна Америка	-	7,762
	242,017	**287,597**

Балансовата стойност на активите, както и придобитите имоти, машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи са концентрирани основно на територията на България.

4. ДРУГИ ДОХОДИ/(ЗАГУБИ) ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

	2016	*2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Приходи от продажба на стоки	324	342
Отчетна стойност на продадени стоки	(228)	(325)
Печалба от продажба на стоки	*96*	*17*
Приходи от продажба на материали	338	974
Отчетна стойност на продадени материали	(267)	(666)
Печалба от продажба на материали	*71*	*308*
Приходи от продажба на ДМА и инвестиционни имоти	355	1,571
Балансова стойност на продадени ДМА и инвестиционни имоти	(38)	(453)
Печалба от продажба на ДМА	*317*	*1,118*
Правителствено финансиране за електроенергия	3,122	-
Загуба от курсови разлики	(3,358)	(1,990)
Приходи от продажба на услуги	412	955
Приходи от ликвидация на ДМА	124	98
Излишъци на активи	76	56
Възстановена обезценка	57	195
Финансиране по оперативни програми	37	37
Получени обезщетения	19	357
Други	99	315
	1,072	**1,466**

Печалбата от продажба на материали *включва:*	*2016*	*2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Метален скрап	13	364
Масло отработено	8	41
Други	50	(97)
	71	**308**

Приходите от продажба на услуги включват:	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Приходи от наеми	150	203
Охранителна дейност	41	41
Маневрени услуги	30	446
Транспортни услуги	26	64
Други	165	201
	412	**955**

Финансирането за електроенергия представлява получена помощ за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници и се отнася за два ценови периода обхващащи 2015 и 2016 години, за които дружеството-майка е кандидатствало по Наредбата за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници. За първия ценови период Групата е получила 2,233 х.лв. компенсация, а за втория ценови период сумата, която е одобрена за получаване възлиза на 889 х.лв. (Приложение № 21).

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за суровини и материали включват:	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Основни суровини и материали	131,872	196,948
Горива и енергия	13,388	14,266
Спомагателни материали	1,439	1,197
Резервни части	1,246	1,048
Други материали	416	399
	148,361	**213,858**

Основните суровини и материали включват:	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Природен газ	119,961	182,617
Амбалаж	4,531	4,758
Моноамониев фосфат	1,362	2,144
Сода калцинирана	1,242	1,260
Омаслители за амониев нитрат	1,131	1,229
Магнезит	1,076	1,148
Платина	758	957
Натриева основа	342	343
Калциев карбонат	214	192
Сярна киселина	200	181
Метилдиетаноламин	193	402
Калиев хлорид	191	290
Амониев сулфат	42	131
Други	629	1,296
	131,872	**196,948**

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Транспорт	8,172	7,735
Ремонт на ДМА	3,455	1,888
Морско навло	1,719	2,874
Застраховки	1,156	863
Данъци и такси	1,023	924
Консултантски услуги	753	490
Пожарна безопастност	665	115
Абонаментно обслужване и технически контрол	442	367
Хамалие и пристанищни разходи	374	576
Обработка на товари	387	108
Оперативен лизинг	349	360
Оползотворяване/обезвреждане на отпадъци	272	84
Почистване и озеленяване	208	169
Банкови такси	152	173
Комуникация	77	107
Курсове, квалификация	65	50
Охрана	31	32
Граждански договори	24	89
Рязане на метали	18	58
Комисионни по продажби	8	166
Други услуги	342	360
	19,692	**17,588**

Начислените разходи за годината за задължителен одит са в размер на 238 х. лв. (2015: 231 х. лв.), договорени процедури 10 х.лв. (2015 г.: няма) и други услуги - 1 х.лв. (2015 г.: 2 х.лв.).

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Възнаграждения	21,401	18,811
Социални осигуровки	4,305	3,923
Предоставена храна на персонала и придобивки	956	1,220
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала (Приложение № 27)	237	212
	26,899	**24,166**

Разходите за възнаграждения *включват:*	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Текущи възнаграждения	21,398	18,799
Начислени/(възстановени) суми за неизползван платен отпуск, нетно	3	12
	21,401	**18,811**

***Социалните осигуровки** включват:*	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Осигуровки	4,306	3,920
(Възстановени)/начислени суми за ДОО за неизползван платен отпуск	(1)	3
	4,305	**3,923**

8. ОБЕЗЦЕНКА НА АКТИВИ

Обезценката на текущи активи е както следва:	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Материални запаси	143	170
Търговски и други вземания (Приложение № 19, 21)	57	1,470
	200	**1,640**

Обезценката на и отписани нетекущи активи са както следва:	***31.12.2016***	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Обезценка на разходи за придобиване на ДМА	1,708	-
Отписани разходи за придобиване на ДМА	314	-
Обезценка на имоти, машини и съоръжения	31	89
	2,053	**89**

9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи за дейността включват:	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Въглеродни емисии (квоти за вредни газове), в т.ч.	2,496	2,645
текущ разход за въглеродни емисии (квоти за вредни газове)	*1,641*	*1,019*
отписани въглеродни емисии (квоти за вредни газове - т.г.)	*1,015*	*1,609*
отписани въглеродни емисии (квоти за вредни газове - м.г.)	*859*	*22*
провизия за въглеродни емисии (квоти за вредни газове –м.г.)	*(1,019)*	*(5)*
Разходи за акциз за ел.енергия по ревизионен акт	163	-
Възнаграждения на членове на СД	144	48
Командировки	69	47
Лихви по ревизионен акт	55	-
Представителни мероприятия	47	23
Санкции за замърсяване на околната среда	39	33
Липси на активи	38	40
Непризнат данъчен кредит по ДДС	29	30
Изплатени суми по съдебни дела (Приложение №36)	23	290
Балансова стойност на отписани ДМА	21	42
Начислени/(възстановени) суми свързани с провизии, нетно	17	98
Брак на материали и продукция	10	9
Глоби и неустойки към доставчици	2	105
Други	248	143
	3,401	**3,553**

10. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ, НЕТНО

	2016	*2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Разходи за лихви	(1,136)	(2,012)
Приходи от лихви	1	3
	(1,135)	**(2,009)**

11. ПЕЧАЛБА ОТ ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

През 2015 г. Групата освобождава, респ. ликвидира две дъщерни дружества – Неохим Инженеринг ЕООД и Неохим Кетъринг (Приложение № 35):

	2016	*2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Получени парични средства	-	144
Намалени с:		
Отписани нетни активи	-	(144)
Дял на групата в консолидационни операции	-	264
Печалба от освобождаване на дъщерни дружества	**-**	**264**

12. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

	2016	*2015*
Консолидиран отчет за всеобхватния доход (печалбата или загубата за годината)	***BGN '000***	***BGN '000***
Данъчна печалба /(загуба)	22,420	(7,495)
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината 10%, 20% (2015 г.:10, 20%)	(2,302)	(4)
Отсрочени данъци върху печалбата		
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	(847)	(1,307)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетени в консолидирания отчет за всеобхватния доход	**(3,149)**	**(1,311)**

Равнение на данъчния разход върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат	***2016*** ***BGN'000***	***2015*** ***BGN '000***
Счетоводна печалба за годината	27,266	10,967
Разход за данък върху печалбата 10%, 20% (2015 г.:10, 20%)	(2,307)	(460)
От непризнати суми по данъчна декларация		
Свързани с увеличения	(848)	(1,067)
Свързани с намаления	95	216
Непризнат отсрочен данъчен актив върху данъчна загуба за пренасяне.	(89)	-
Общо разход за данък върху печалбата, отчетени в консолидирания отчет за всеобхватния доход	**(3,149)**	**(1,311)**

13. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към Групата		Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към неконтролиращото участие		Общо други компоненти на всеобхватния доход	
	2016	*2015*	*2016*	*2015*	*2016*	*2015*
	BGN '000	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(222)	(353)	-	-	(222)	(353)
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	3,217	1,781	10	-	3,227	1,781
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	-	-	-	-
Друг всеобхватен доход за годината	**2,995**	**1,428**	**10**	**-**	**3,005**	**1,428**

14. НЕТНА ПЕЧАЛБА НА АКЦИЯ

	2016	*2015*
	BGN '000	*BGN '000*
Средно претеглен брой акции, на база дни	2,585,964	2,585,964
Нетна печалбазагуба отнасяща се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка (BGN'000)	24,135	9,688
Нетна печалба на акция (лева)	**9.33**	**3.75**

15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		*Машини, съоръжения и оборудване*		*Транспортни средства*		*Други*		*Разходи за придобиване и аванси за ДМА*		*Общо*	
	2016	*2015*	*2016*	*2015*	*2016*	*2015*	*2016*	*2015*	*2016*	*2015*	*2016*	*2015*
	BGN '000	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	**22,593**	**28,175**	**157,719**	**143,793**	**8,195**	**8,551**	**1,277**	**1,316**	**4,680**	**8,987**	**194,464**	**190,822**
Придобити	31	104	-	139	1,221	60	-	26	5,374	5,459	6,626	5,788
Отписани	(97)	(159)	(217)	(153)	(439)	(146)	(58)	(31)	(2,193)	-	(3,004)	(489)
Трансфер от разходи за придобиване	-	-	4,901	5,655	-	-	21	17	(4,975)	(5,672)	(53)	-
Ефект от курсови разлики	-	-	(10)	(8)	(5)	(4)	(6)	(37)	-	-	(21)	(49)
Салдо на 31 декември	**22,527**	**22,593**	**162,393**	**157,719**	**8,972**	**8,195**	**1,234**	**1,277**	**2,886**	**4,680**	**198,012**	**194,464**
Натрупана амортизация												
Салдо на 1 януари	**7,919**	**7,247**	**80,132**	**70,591**	**6,260**	**5,714**	**1,067**	**1,016**	**-**	**19**	**95,378**	**84,587**
Начислена амортизация за годината	652	636	10,182	9,668	761	638	75	101	-	-	11,670	11,043
Начислена обезценка	7	91	24	17	-	-	-	-	1,708	-	1,7391	108
Отписана обезценка		-	-	-	-	-	-	-	(1,708)	(19)	(1,708)	(19)
Отписана амортизация	(60)	(55)	(198)	(142)	(438)	(92)	(56)	(28)	-	-	(752)	(317)
Ефект от курсови разлики	-	-	(3)	(2)	(2)	-	(3)	(22)	-	-	(8)	(24)
Салдо на 31 декември	**8,518**	**7,919**	**90,137**	**80,132**	**6,581**	**6,260**	**1,083**	**1,067**	**-**	**-**	**106,319**	**95,378**
Балансова стойност на 31 декември	**14,009**	**14,674**	**72,256**	**77,587**	**2,391**	**1,935**	**151**	**210**	**2,886**	**4,680**	**91,693**	**99,086**
Балансова стойност на 1 януари	**14,674**	**15,401**	**77,587**	**81,495**	**1,935**	**2,571**	**210**	**286**	**4,680**	**4,874**	**99,086**	**104,627**

Към 31 декември 2016 г. дълготрайните материални активи на Групата включват земи на стойност 3,630 х. лв. (31 декември 2015 г.: 3,630 х. лв.) и сгради с балансова стойност 10,379 х. лв. (31 декември 2015 г.: 11,044 х. лв.).

Към 31 декември 2016 г. в състава на дълготрайните материални активи са включени активи, които са амортизирани напълно, но продължават да се използват в стопанската дейност с отчетна стойност 25,165 х. лв. (31 декември 2015 г.: 15,882 х. лв.).

Към 31 декември 2016 има учредени: договорна ипотека на недвижими имоти с балансова стойност 6,122 х. лв. (31 декември 2015 г.: 6,459 х. лв.) и залог на машини и съоръжения с балансова стойност 10,190 х. лв. (31 декември 2015 г.: 8,157 х. лв.) като обезпечение по ползвани банкови кредити (Приложение № 24)

Към 31 декември 2016 г. разходите за придобиване на дълготрайни активи включват предоставени аванси на доставчици в размер на 361 х. лв. (31 декември 2015 г.: 67 х.лв.) и открити проекти за 2,511 х.лв. (31 декември 2015 г.: 4,613 х.лв.).

Откритите проекти са както следва:	***31.12.2016***	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Офиси, гараж, склад и магазин	1,551	1,539
Информационна система SAP- оборудване	472	472
Пречистване на инфилтрат от Депо за производствени опасни твърди отпадъци в Неутрализационна станция	212	-
Разпределителна и трансформаторна подстанция РТП-8	60	60
Отвеждане на амонячна вода от газголдер/к.301/ до цех АП-76/СТА/	40	-
Водопровод от ПЕПВ от яз.Черногорово	29	29
Уредба ГПП 2-1Х20/25MV	-	2,061
Други обекти	161	452
	2,525	**4,613**

- Уредба-ГПП2-1Х20/25MV – няма (31 декември 2015: 2,061 х. лв.) През 2016 г. ръководството е преразгледало стратегията относно осигуряване електрозахранване на Дружеството-майка и изграждане на обект „Закрита уредба ГПП-2-1х20/25MVA, 110/6,3 KV“. Взето е решение проектът да не продължава да се изпълнява. Разходите към датата на решението, които са отписани са 2,061 х.лв.. (Приложение №8).

- Отписани са проекто-проучвателни и други разходи по обекти, които няма да се изграждат в размер на 139 х.лв. (Приложение №8).

16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Софтуери	*Въглеродни емисии*	*Общо*
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2015	**863**	**105**	**968**
Придобити	-	1,526	1,526
Отписани	-	(1,631)	(1,631)
Ефект от курсови разлики	(2)	-	(2)
31 декември 2015	**861**	**-**	**861**
Придобити	-	1,874	1,882
Отписани (Приложение № 9)	-	(1,874)	(1,874)
Трансфер от разходи за придобиване	53	-	45
Ефект от курсови разлики	(2)	-	(2)
31 декември 2016	**912**	**-**	**912**
Натрупана амортизация			
Към 1 януари 2015	**636**	**-**	**636**
Начислена амортизация за годината	32	-	32
Ефект от курсови разлики	(1)	-	(1)
Отписана амортизация	-	-	-
31 декември 2015	**667**	**-**	**667**
Начислена амортизация за годината	39	-	39
Отписана амортизация	-		-
Ефект от курсови разлики	(2)	-	(2)
31 декември 2016	**704**	**-**	**704**
Балансова стойност към 31 декември 2015	**194**	**-**	**194**
Балансова стойност към 31 декември 2016	**208**	**-**	**208**

Емисии за парникови газове

Към 31 декември 2016 Дружеството- майка е закупило 681 х.тона емисии на стойност 1,874 х.лв. (31 декември 2015 г.: 242 х.тона емисии на стойност 1,526 х.лв.).

	31.12.2016 BGN '000	*31.12.2015 BGN '000*
Салдо в началото на годината	**-**	**105**
Новопридобити	1,874	1,526
Отписани на разход (Приложение № 9)	(1,015)	(1,631)
Отписани във връзка с провизия (Приложение № 9)	(859)	-
Салдо в края на годината	**-**	**-**

17. (ПАСИВИ)/АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти:

	временна разлика	*данък*	*временна разлика*	*данък*
	31.12.2016	***31.12.2016***	***31.12.2015***	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***	***BGN '000***	***BGN '000***
Имоти, машини и оборудване	(8,398)	(841)	(2,344)	(236)
Общо пасиви по отсрочени данъци	**(8,398)**	**(841)**	**(2,344)**	**(236)**
Материални запаси	2,535	254	1,032	103
Провизии	2,471	248	1,518	153
Задължения към персонала	926	98	1,142	124
Вземания	319	35	290	29
Данъчна загуба за пренасяне	153	15	4,724	473
Имоти, машини и оборудване	50	5	46	5
Общо активи по отсрочени данъци	**6,454**	**655**	**8,752**	**887**
Нетни (пасиви)/активи по отсрочени данъци върху печалбата	**(1,944)**	**(186)**	**6,408**	**651**

Изменението на салдото на отсрочените данъци е както следва:

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	***Салдо на 1 януари 2016***	***Признати в печалбата или загубата***	***Ефект от преизчисление - курсови разлики***	***Салдо на 31 декември 2016***
	BGN '000	***BGN '000***	***BGN '000***	***BGN '000***
Данъчна загуба за пренасяне	473	(458)	-	15
Имоти, машини и оборудване	(231)	(605)	-	(836)
Задължения към персонала	124	(26)	-	98
Материални запаси	103	161	(10)	254
Провизии	153	95	-	248
Вземания	29	6	-	35
Общо отсрочени данъчни (пасиви)/активи, нетно	**651**	**(827)**	**(10)**	**(186)**

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	***Салдо на 1 януари 2015***	***Признати в печалбата или загубата***	***Ефект от преизчисление - курсови разлики***	***Салдо на 31 декември 2015***
	BGN '000	***BGN '000***	***BGN '000***	***BGN '000***
Данъчна загуба за пренасяне	1,013	(540)	-	473
Имоти, машини и оборудване	687	(917)	(1)	(231)
Задължения към персонала	127	(3)	-	124
Материални запаси	67	36	-	103
Провизии	39	114	-	153
Вземания	30	(1)	-	29
Общо отсрочени данъчни активи	**1,963**	**(1,311)**	**(1)**	**651**

Не са признати данъчни активи за следните временни данъчни разлики:

	временна разлика	*данък*	*временна разлика*	*данък*
	31.12.2016	***31.12.2016***	***31.12.2015***	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***	***BGN '000***	***BGN '000***
Данъчна загуба за пренасяне	27,894	5,528	22,879	4,576
Вземания	7,695	1,539	8,152	1,630
	35,589	**7,067**	**31,031**	**6,206**

18. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2016	***31.12.2015***
	BGN'000	***BGN'000***
Материали	20,766	19,618
Готова продукция	1,166	3,513
Незавършено производство	2,195	3,489
Стоки	329	9
	24,456	**26,629**

Материалите включват:	***31.12.2016***	***31.12.2015***
	BGN'000	***BGN'000***
Благородни метали	8,122	7,925
Резервни части и лагери	5,014	5,010
Спомагателни материали	3,449	3,358
Основни материали	2,674	1,876
Амбалажни материали	961	753
Катализатори	251	299
Автомобилни гуми	50	56
Други материали	245	341
	20,766	**19,618**

Основни материали	***31.12.2016***	***31.12.2015***
	BGN'000	***BGN'000***
Амониев сулфат	1,033	148
Магнезит	380	305
Химикали, катализатори	258	199
Сода калцинирана	198	168
Калиев хлорид	156	347
Метилдиетаноламин	133	69
Омаслител за амониев нитрат	124	124
Калциев карбонат	95	83
Моноамониев фосфат	78	162
Натриева основа	39	32
Вар негасена	30	26
Други	150	213
	2,674	**1,876**

Готовата продукция се състои от:	***31.12.2016***	***31.12.2015***
	BGN'000	***BGN'000***
Амониев нитрат – ЕО тор	925	2,932
Амониев хидрогенкарбонат	113	384
Натриев нитрат – технически	101	117
Амонячна вода	16	23
Други	11	57
	1,166	**3,513**

Незавършеното производство се състои от:	***31.12.2016***	***31.12.2015***
	BGN'000	***BGN'000***
Амоняк	1,963	3,108
Азотна киселина	177	228
Амониев нитрат-плав	18	26
Желязо-молибденов катализатор	-	56
Други	37	71
	2,195	**3,489**

Към 31 декември 2016 г. има учредени залози като обезпечение по ползвани банкови кредити върху следните материални запаси:

- Благородни метали – 8,122 х. лв. (31 декември 2015: 7,925 х. лв.);
- Готова продукция (амониев нитрат) – 925 х. лв. (31 декември 2015: 2,835 х. лв.);
- Незавършено производство (амоняк) – 1,963 х. лв. (31 декември 2015: 3,108 х. лв.).

Към 31.12.2016 г. Групата има материални запаси в размер на 4 х.лв. (31.12.2015 г.: 7 х.лв.) оценени по справедлива стойност намалена с разходите по продажбата.

19. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ

	31.12.2016	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Вземания по продажби от клиенти в чужбина	7,234	7,168
Обезценка на вземания от клиенти в чужбина	(4,422)	(5,129)
Вземания по продажби от клиенти в страната	169	212
Обезценка на вземания от клиенти в страната	(1)	(4)
	2,980	2,247
Предоставени аванси за доставка в чужбина	246	134
Предоставени аванси за доставка в страната	238	79
	3,464	**2,460**

Групата е определила обичаен кредитен период, за който не начислява лихви на клиентите до 365 дни. Забава след този срок е приета от Групата като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира експозицията на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка.

Приетата от Групата политика за определяне на обичаен кредитен период е свързана със сезонния характер на произвежданата и продавана продукция (торове, предназначени за селското стопанство).

Търговските вземания и предоставените аванси по видове валути са както следва:

- в лева – 406 х.лв. (31.12.2015 г.: 287 х. лв.);
- в турски лири – 718 х.лв. (1,395 х. т.л.), (31.12.2015 г.: 813 х.лв. (1,323 х. т.л.));
- в евро – 1,996 х.лв. (1,020 х. евро), (31.12.2015 г.: 1,360 х.лв. (695 х. евро));
- в щатски долари – 289 х.лв. (146 х. щатски долари), (31.12.2015 г.: няма).
- в рубли – 55 х.лв. (1,816 х. евро), (31.12.2015 г.: няма).

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания от клиенти в размер на 1,953 х.лв. (31.12.2015 г.: 1,278 х. лв) е до 90 дни.

Възрастовата структура на необезценените просрочени търговски вземания е както следва:

	31.12.2016	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***
До 30 дни от възникването	1,121	59
От 31 до 90 дни от възникването	549	77
От 91 до 180 дни от възникването	1	721
От 181 до 365 дни от възникването	1	101
Над 365 дни от възникването	6	11
	1,678	**969**

Възрастовата структура на просрочените обезценени търговски вземания от клиенти е както следва:

	31.12.2016	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***
От 1 до 2 години от възникването	20	4,627
Над 2 години от възникването	4,403	506
Обезценка	(4,423)	(5,133)
	-	-

Движение на коректива за обезценка:	***2016***	***2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Салдо в началото на годината	**5,133**	**5,727**
Отчетени обезценки	22	1
Изписани суми като несъбираеми	(3)	(2)
Изменение от курса на валутата	(726)	(584)
Възстановена обезценка	(3)	(9)
Салдо в края на годината	**4,423**	**5,133**

20. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN'000	***BGN'000***
Вземания по продажби в лева	5	10
	5	**10**

Възрастова структура на непадажирали редовни търговски вземания от свързани лица в размер на 5 х.лв. (31.12.2015 г.: 10 х.лв.) е до 365 дни.

21. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Гаранции по съдебни дела	935	1,185
Обезценка на гаранции по съдебни дела	(935)	(1,142)
Вземане по финансиране за електроенергия	889	-
Предплатени разходи	546	687
Вземане от Булгаргаз по надплатен акциз	555	555
Вземания от служители	57	123
Обезценка на вземания от служители	(32)	-
Депозити и гаранции	12	291
Съдебни и присъдени вземания	168	7
Обезценка на вземане по съдебни дела	(158)	-
ДДС за възстановяване	144	1,440
Обезценка на ДДС за възстановяване	(46)	(260)
Надвнесен корпоративен данък	-	21
Други	83	104
Обезценка на други вземания	-	(56)
	2,218	**2,955**

Депозитите и гаранциите са основно във връзка със съдебни дела в Турция (Приложение № 36).

Вземанията от служители представляват предоставени служебни аванси.

ДДС за възстановяване включва:

- ДДС за възстановяване на дружеството-майка – няма (31.12.2015 г.: 1,081 х. лв.).
- ДДС за възстановяване на дъщерни дружества в Турция – 98 х. лв. (31.12.2015 г.: 99 х. лв.).

Същият ще се приспада от ДДС по продажби на дружеството.

Гаранцията по съдебно дело в Турция е обезценена поради съществената несигурност в началния етап на съдебното дело. През 2016 г. делото е спечелено на местна инстанция (Приложение № 36).

Дружеството-майка има вземане от Булгаргаз по надвнесен акциз на основни суровини (газ) в размер на 555 х.лв. (31.12.2015 г.: 555 х.лв.). Ръководството на дружеството-майка е предприело необходимите мерки – по съдебен път – за възстановяването на тези суми.

Предплатените разходи се състоят от:

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Застраховки	508	648
Абонаменти	22	22
Други	16	17
	546	**687**

Предплатените разходи се признават като текущи на равни части през следващия отчетен период.

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN'000	***BGN'000***
Разплащателни сметки	52,937	913
Парични средства в каса	26	29
Парични средства и парични еквиваленти, посочени в отчета за паричните потоци	**52,963**	**942**
Блокирани парични средства по банкови гаранции (Приложение № 36)	21	265
	52,984	**1,207**

Групата има блокирани парични средства по съдебно дело срещу дъщерно дружество в Турция в размер на 21 х.лв. (31.12.2015 г.: 265 х. лв.). (Приложение № 36).

23. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Основен акционерен капитал

Към 31 декември 2016 г. регистрираният акционерен капитал на Неохим АД възлиза на 2,654 х.лв., разпределен в 2,654,358 обикновени поименни акции с право на глас, получаване на дивидент и ливидационен дял с номинална стойност на акция 1 лв.

Обратно изкупените собствени акции са 68,394 броя в размер на 3,575 х.лв. (31.12.2015 г.: 68,394 бр. – 3,575 х.лв.).

Законовите резерви (фонд Резервен) са формирани от разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на дружеството-майка.

Резервите от преизчисление на чуждестранни дейности включват ефектите от преизчисления на финансовите отчети на чуждестранните дружества от местна валута във валутата на представяне на Групата.

Компонент от преизчисление на задължението към персонала при пенсиониране е формиран във връзка с изискванията на МСС 19 (Приложение № 27;2.19).

24. БАНКОВИ ЗАЕМИ

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN'000	*BGN'000*
Дългосрочни банкови заеми		
Банкови заеми	**6,990**	**13,553**
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми		
Банкови заеми	7,413	8,258
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	(21)	(11)
	7,392	**8,247**
	14,382	**21,800**

Условията, при които са отпуснати заемите са както следва:

Заем	*31.12.2016*	*31.12.2015*	*Договорена*	*Падеж*	*Лихвен процент*
	х. лв.	*х. лв.*	*сума във валута*		
1	6,350	9,076	16,344 х. лв	20.04.2019	1 M SOFIBOR плюс 3,75 пункта годишно
2	1,598	4,100	6,000 х. лв	20.04.2017	3 M SOFIBOR плюс 3,75 пункта годишно
3	1,060	2,334	5,000 х. лв	20.10.2017	1 M SOFIBOR плюс 3,75 пункта годишно
4	2,042	3,064	4,100 х. лв	20.12.2018	1 M SOFIBOR плюс 3,9 пункта годишно
5	3,332	3,162	4,000 х. лв	20.04.2020	3 M SOFIBOR плюс 3,75 пункта годишно
6	-	64	376 х. евро	20.04.2016	3 M EURIBOR плюс 5 пункта годишно
	14,382	**21,800**			

Средствата са отпуснати с цел обновяване и реконструкция на производствените инсталации за амоняк, азотна киселина и проекти, свързани с енергийната ефективност в Дружеството-майка.

Дългосрочните и краткосрочни заеми (Приложение № 29) са обезпечени със следните активи, собственост на Дружеството-майка:

- недвижими имоти с балансова стойност 6,122 х. лв. (31 декември 2015 г.: 6,459 х. лв.) (Приложение № 15);
- оборудване с балансова стойност 10,190 х. лв. (31.12.2015 г.: 8,157 х. лв.) (Приложение № 15).
- благородни метали с балансова стойност 8,122 х. лв. (31.12.2015 г.: 7,925 х. лв.) (Приложение № 18 и 29).
- готова продукция – амониев нитрат с балансова стойност 925 х. лв. (31.12.2015 г.: 2,835 х. лв.) (Приложение № 18 и 29).
- незавършено производство – амоняк с балансова стойност 1,963 х. лв. (31.12.2015 г.: 3,108 х. лв.) (Приложение № 18 и 29).
- постъпления от бъдещи вземания по сключени договори за продажба на стойност до 60,000 х. лв. (31.12.2015 г.: 30,000 х. лв.) (Приложение № 29).

25. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Задължения по финансов лизинг	31	85
	31	**85**

Задължения по финансов лизинг

Включените в отчета за финансовото състояние към 31 декември задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата лихва и са както следва:

	31.12.2016	*31.12.2015*
Срок	***BGN '000***	***BGN '000***
До една година	50	64
Над една година	31	85
	81	**149**

Минималните лизингови плащания по финансовия лизинг са дължими както следва:

	31.12.2016	*31.12.2015*
Срок	***BGN '000***	***BGN '000***
До една година	53	72
Над една година	32	89
	85	161
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	(4)	(12)
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	**81**	**149**

Като дългосрочни задължения по финансов лизинг са представени дължимите след 31 декември 2017 г. плащания по договори за финансов лизинг за придобиване на леки автомобили. Съответно, дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в други текущи задължения в отчета за финансово състояние като краткосрочна част на задължения по финансов лизинг (Приложение № 34).

26. ПРОВИЗИИ

Към 31 декември начислените провизии са както следва:

	2016	*2015*
	BGN'000	***BGN'000***
Салдо 1 януари	**1,338**	**333**
Начислени	1,679	1,031
Освободени	(1,019)	(26)
Салдо 31 декември	**1,998**	**1,338**
в т.ч. дългосрочна част	*30*	*156*
в т.ч. краткосрочна част	*1,968*	*1,182*

Провизиите включват:

- провизия по задължение за закриване и за рекултивация на терени на депа за производствени отпадъци, ползвани от Дружеството - майка в предходни периоди. Крайният срок за изпълнение на основните мероприятията по рекултивацията е 2017 г. с продължаващ мониторинг до 2046 г. Общата стойност на провизията, определена на база експертна оценка за размера на очакваните разходи по изпълнение на задължението е 371 х. лв. (31 декември 2015 г.: 374 х. лв), а амортизируемата стойност, по която същата е представена в отчета за финансовото състояние е в размер на 336 х. лв. (31 декември 2015 г.: 319 х. лв.), в т.ч. дългосрочна част - 30 х. лв. (31 декември 2015 г.: 156 х. лв.). Амортизируемата стойност е изчислена на база сегашната стойност на всички бъдещи парични плащания, дисконтирана с лихвен процент 3,934%. Дължимите до една година плащания в размер на 306 х. лв. (31 декември 2015 г.: 163 х. лв.) са представени в отчета за финансовото състояние като други текущи задължения (Приложение № 34).
- провизия по задължение за въглеродни емисии в размер на 1,641 х.лв. (31 декември 2015 – 1,019 х. лв.).
- провизия за санкция за замърсяване на околната среда в размер на 21 х.лв. (31 декември 2015 – 21 х.лв.).

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Групата за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи. (Приложение № 2.19).

За определяне на тези задължения Групата е направила актюерска оценка, като е ползвала услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	31.12.2016 BGN'000	***31.12.2015 BGN'000***
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	**1,687**	**1,425**
Разход за лихви	43	52
Възстановен разход за текущ стаж	199	207
Нетна актюерска печалба, призната за периода	7	(11)
Ефекти от промяна във валутни курсове	(12)	(36)
Плащания през периода	(287)	(303)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	222	353
Актюерски загуби от промени във финансовите предположения	*133*	*135*
Актюерски загуби от корекции, дължащи се на опита	*88*	*39*
Загуба за периода от промяната на демографските предположения	*1*	*179*
Задължение, признато в отчета за финансовото състояние на 31 декември	**1,859**	**1,687**

Начислени суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са:

	2016	*2015*
	BGN'000	***BGN'000***
Разход за текущ стаж	199	207
Разход за лихви	43	52
Ефекти от промяна във валутни курсове	(12)	(36)
Нетна актюерска загуба/(печалба), призната за периода	7	(11)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата	**237**	**212**
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране:		
Актюерски загуби от промени във финансовите предположения	133	135
Актюерски загуби от корекции, дължащи се на опита	88	39
Загуба за периода от промяната на демографските предположения	1	179
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход	**222**	**353**
Общо	**459**	**565**

Акумулираният ефект от действието на разликата между действителния опит през 2016 и направените актюерски предположения в оценката за предходната година е увеличение на настоящата стойност на задължението и формиране на актюерска загуба за 2016.

При определяне на сегашната стойност към 31 декември 2016 са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ, за общата смъртност на населението на България за периода 2013 – 2015.
- темп на текучество – между 0 % до 23 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи.
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент i = 2,5 % (2015: i = 2,8 %) . Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10- годишен матуритет.
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Дружеството и е в размери по години както следва:
  - 2017 - 10% спрямо нивото от 2016;
  - 2018 - 5% спрямо нивото от 2017;
  - 2019 - 1% спрямо нивото от 2018;
  - 2020 - 1% спрямо нивото от 2019;
  - 2021 - 1% спрямо нивото от 2020.

Предположението в предходна година е било както следва:

- 2016 - 10% спрямо нивото от 2015;
- 2017 - 1% спрямо нивото от 2016;
- 2018 - 1% спрямо нивото от 2017;
- 2019 - 1% спрямо нивото от 2018;
- 2020 - 1% спрямо нивото от 2019.

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетието и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния - доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетието - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател;
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектът от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите и на лихвения процент върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви и върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е както следва:

За 2016:

Изменение на ръста на заплатите	***Увеличение с 1 %***	***Намаление с 1 %***
	BGN '000	*BGN '000*
Увеличение/(намаление) върху разходите за лихви и текущ стаж за 2017 г.	21	(19)
Увеличение/(намаление) на настоящата стойност на задължението към 31.12.2016 г.	126	(113)

Изменение на лихвения процент	***Увеличение с 1 %***	***Намаление с 1 %***
	BGN '000	*BGN '000*
(Намаление)/увеличение върху разходите за лихви и текущ стаж за 2017 г.	(1)	1
(Намаление)/увеличение на настоящата стойност на задължението към 31.12.2016 г.	(112)	132

Изменение на текучеството	***Увеличение с 1 %***	***Намаление с 1 %***
	BGN '000	*BGN '000*
(Намаление)/увеличение върху разходите за лихви и текущ стаж за 2017 г.	(20)	22
(Намаление)/увеличение на настоящата стойност на задължението към 31.12.2016 г.	(121)	136

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи на Дружеството-майка е 7.0 години (2015 – 7.3 години).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плановете с дефинирани доходи за следващите 5 години са 1,093 х.лв., в т.ч. за 2017 г. е 247 х.лв.

За 2015:

Изменение на ръста на заплатите	***Увеличение с 1 %***	***Намаление с 1 %***
	BGN '000	*BGN '000*
Увеличение/(намаление) върху разходите за лихви и текущ стаж за 2016 г.	19	(17)
Увеличение/(намаление) на настоящата стойност на задължението към 31.12.2015 г.	120	(108)

Изменение на лихвения процент	***Увеличение с 1 %***	***Намаление с 1 %***
	BGN '000	*BGN '000*
(Намаление)/увеличение върху разходите за лихви и текущ стаж за 2016 г.	(1)	1
(Намаление)/увеличение на настоящата стойност на задължението към 31.12.2015 г.	(107)	122

Изменение на текучеството	***Увеличение с 1 %***	***Намаление с 1 %***
	BGN '000	*BGN '000*
(Намаление)/увеличение върху разходите за лихви и текущ стаж за 2016 г.	(18)	20
(Намаление)/увеличение на настоящата стойност на задължението към 31.12.2015 г.	(112)	127

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи на Дружеството-майка е 7.3 години (2014 – 8.4 години).
Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плановете с дефинирани доходи за следващите 5 години са 969 х.лв., в т.ч. за 2016 г. е 198 х.лв.

28. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Дружеството-майка е получило финансиране за обекти, свързани с енергийната му ефективност на стойност 476 х. лв. (31 декември 2015: 476 х. лв.). Признат е приход от финансиране до 31 декември 2016 - 252 х. лв. Финансиране, което ще бъде признато като приход през следващи отчетни периоди е на стойност 224 х. лв.

	31.12.2016	***31.12.2015***
До 1 година (краткосрочна част) (Приложение № 34)	37	37
Над 1 година (дългосрочна част)	187	224
	224	**261**

Краткосрочната част от финансирането ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на консолидирания финансов отчет и е представена в Други текущи задължения (Приложение № 34).

29. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN'000	***BGN'000***
Банкови заеми	12,800	3,950
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	(43)	(37)
	12,757	**3,913**

Условията, при които са отпуснати заемите са както следва:

Заем	*31.12.2016*	*31.12.2015*	*Договорена*	*Падеж*	*Лихвен процент*
	BGN '000	***BGN '000***	***сума***		
1	12,757	3,913	30,000 х. лв	20.04.2017	1 М SOFIBOR плюс 3.0 пункта годишно
	12,757	**3,913**			

Предоставеното обезпечение по заемите е оповестено в Приложение № 24.

30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Получени аванси за продажби на продукция	22,980	12,723
Задължения за доставени материали, горива и услуги	17	24
	22,997	**12,747**

31. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Клиенти по аванси в лева	9,648	3,649
Доставчици от страната	2,934	4,382
Клиенти по аванси във валута	852	2,533
Доставчици от чужбина	128	630
	13,562	**11,194**

Получените аванси (в лева и във валута) са за доставка на готова продукция.

Съгласно условията за доставка на природен газ Дружеството-майка следва да заплаща текущите доставки авансово по заявка и доплащане в рамките на 12 дни. След тази дата Булгаргаз ЕАД начислява законната лихва.

Към 31 декември 2016 Дружеството няма текущи задължения към Булгаргаз ЕАД (31 декември 2015: 1,581 х.лв.).

Задължения към доставчици по валути са както следва:

- в лева – 12,582 х.лв. (31.12.2015 г.: 8,031 х. лв.);
- в евро – 956 х.лв.(489 х.евро), (31.12.2015 г.: 2,830 х.лв.(1,447 х.евро));
- в английски лири – няма, (31.12.2015 г.: 3 х.лв.(1 х. английски лири));
- в щатски долари –14 х.лв.(7 х. щатски долари), (31.12.2015 г.: 287 х.лв.(160 х. щатски долари));
- в турски лири – 10 х.лв.(19 х.т.л.), (31.12.2015 г.: 43 х.лв.(70 х.т.л.)).

32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2016	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***
Задължения към персонала, в т.ч.:	1,280	1,096
текущи задължения за месец декември	*1,211*	*1,031*
начисления за неползвани компенсируеми отпуски	*69*	*65*
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	672	550
текущи задължения за месец декември	*658*	*536*
начисления за неползвани компенсируеми отпуски	*14*	*14*
	1,952	**1,646**

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2016	***31.12.2015***
	BGN '000	***BGN '000***
ДДС	956	14
Данък печалба	393	-
Задължения по ЗДДФЛ	317	255
Данъци върху разходите	32	35
	1,698	**304**

Задълженията за данъци са текущи.

До датата на издаване на този отчет в Дружеството - майка са извършени ревизии и проверки, както следва:

- ДДС – до 30 юни 2013;
- Корпоративен данък – до 31 декември 2012;
- Данък по чл.194,195 от ЗКПО – до 31 декември 2012;
- Данък по чл.204 от ЗКПО – до 31 декември 2012;
- Национален осигурителен институт – до 31 март 2009;
- Агенция „Митници“ – задължение за акциз на природен газ – до 29 февруари 2016;
- Агенция „Митници“ – задължение за акциз на ел.енергия – до 5 юни 2016.

Данъчна ревизия в РБългария се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

В дъщерно дружество Неохим Протект ЕООД към датата на този отчет няма извършени ревизии и проверки.

В дъщерните дружества, които оперират на територията на Република Турция са извършени данъчни ревизии в сроковете съгласно турското законодателство, включително и 2015 г.

34. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN '000	***BGN '000***
Провизирани задължения към МОСВ за въглеродни емисии	1,641	1,019
Задължения за такса водоползване	464	420
Краткосрочна част на провизии (Приложение № 26)	306	163
Получени гаранции	243	189
Удръжки от работните заплати	171	159
Задължения по възнаграждения на чуждестранни физически лица	226	144
Получени депозити от клиенти	66	172
Задължение за дивидент	66	33
Краткосрочна част на задължения по финансов лизинг	50	64
Правителствени финансирания за дълготрайни активи	37	37
Други задължения	160	158
	3,430	**2,558**

Получените депозити от клиенти са основно за амбалаж.

Другите дългосрочни задължения в размер на 25 х. лв. представляват част от начислено еднократно допълнително възнаграждение на изпълнителния директор, разсрочено за изплащане след 01.01.2018 г. съгласно Решение на Съвета на директорите.

35. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

През 2015 г. Групата е отчела освобождаване на участието си в следните дъщерни дружества:

Дружество	**Дата на ликвидация**	**Ефективен % участие**
Неохим Инженеринг ЕООД – заличен търговец	15.12.2015 г	100%
Неохим Кетъринг ЕООД – заличен търговец	23.09.2015 г	100%

Финансовият резултат от освобождаването/ликвидацията на дъщерните дружества е както следва:

	BGN'000
Получени парични средства	144
Намалени с:	
Отписани нетни активи	(144)
Дял на групата в консолидационни операции	264
Печалба от освобождаване на дъщерни дружества	**264**

36. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела и блокирани суми за банкови гаранции

Дело №	Ищец/ответник по делото	Предмет	стойност на иска		Развитие/ Приложение №
			хил.турски лири	хил.лв.	
2011/5519	Е ПЕТ ООД; ЕСС ООД – Ищец	Гаранция и разходи по делото	1.551	818	За възстановяване на платената гаранция и разходите по делото, дружествените адвокати са предприели необходимите действия.
2014/7507	Е-ПЕТ ООД – ищец	Протокол за приключване на разчети	1,338	706	Делото приключи в полза на дружеството, но подлежи на обжалване.
2014/5442	Е-ПЕТ ООД – ищец	Договор за комисионни	2,702	1,426	Делото приключи в полза на дружеството. Обжалвано е от ищеца.
2015/71	Егтар ООД - ответник	Вземане	6,497	3,428	Очаква се делото да приключи в полза на Групата. Сумата е обезценена в предходни отчетни периоди.
2015/111	РеДжеТе Варлък АД- ответник	Подобрения на имота	3,000	1,583	Очаква се делото да приключи в полза на Групата На етап издаден доклад от вещо лице.

Дело 2011/5519

Към 31.12.2015 г. срещу дъщерното дружество Неохим Гюбре ООД, Турция има открито дело с ищец Е-ПЕТ ООД на стойност 750 х.т.л. (396 х.лв.) за лихви по забавени плащания на комисионни. Съдът установява, че дружеството няма задължения. Присъдена е сумата от 973 х.т.л. (513 х.лв.) в полза на Неохим Гюбре ООД Турция, която сума е платена от Неохим Гюбре ООД Турция на Е ПЕТ ООД, чрез изпълнителната агенция и следва да се възстанови на дружеството.
На 23.08.2016 г. съдия изпълнител е връчил съдебно съобщение на кредитора Е ПЕТ за възстановяване на предварително изплатените парични средства и разходи. Сумата за връшане по изпълнителният лист е на стойност 1,551 х.т.л (818 х.лв.). Дружеството е предприело мерки за събиране на своите вземания. Изпратени са уведомления към всички банки, службата по имоти, митници и други институции за налагане на запор върху активите на Е ПЕТ.
През 2016 г. блокираните парични средства по банкова гаранция в размер на 147 х.лв. (31.12.2015 г.: 265 х. лв.), издадена във връзка с обезпечение на стойността на иска от Е-ПЕТ ЕООД гр.Одрин срещу Неохим Гюбре ООД, Турция, е освободена и изплатена на дружеството.

Дело 2014/7507

Срещу дъщерното дружество Неохим Гюбре ООД, Турция има открито дело с ищец Е-ПЕТ ООД относно приключване на търговски разчети с протокол с Егтар Едирне (бивш контрагент на дружеството) за сумата от 706 х. лв. (1,338 х.т.л.). Делото е спечелено от Неохим Гюбре ООД, Турция. Очаква се ищецът да обжалва на по-горна инстанция. По преценка на ръководството и доколкото все още има голяма несигурност относно възстановимостта на внесената гаранция в размер 935 х.лв. (1,773 х.т.л) тя е напълно обезценена през 2015г.

Дело 2014/5442

Срещу дъщерното дружество Неохим Гюбре ООД, Турция има открито дело по претенции за неизплатени комисионни от търговски партньор Е-ПЕТ ООД за сумата от 1,426 х. лв. (2,702 х.т.л.). През 2016 г. на база доклад на вещо лице съдът е установил, че дружеството няма задължения по този договор. Местният съд е издал решение в полза на дружеството. Делото е обажалвано от ответника и е на етап Касационен съд. Ръководството на Групата счита, че няма да претърпи загуби във връзка с това дело и не е начислило провизия към 31.12.2016 г.

Дела 2015/71; 2015/111

През предходни отчетни периоди е била предявена съдебна претенция от РеДжеТе Варлък АД - дружество за управление на активи към дъщерното дружество Неохим Гюбре ООД, Турция за обявяване за относително недействителна сделка за покупко-продажба на имот срещу задължения с Егтар ООД, Турция. С решение на Касационния съд в Одрин №2014/13189 от месец декември 2014 г. сделката е обявена за недействителна. Към 31.12.2014 г. съгласно турското законодателство имотът не е контролиран от Групата актив на основание горепосоченото съдебно решение. Същият е отписан. Продаден на търг на трети лица през месец септември 2015 г.

Като контра мярка Групата, чрез дъщерното си дружество Неохим Гюбре ООД, Турция е завела дело №2015/71 срещу Егтар ООД за вземанията на дъщерното дружество в замяна, на които са придобити имотите в гр. Одрин в размер на 3,428 х.лв. (6,497 х.т.л.). Доколкото има голяма несигурност относно събираемостта на тези вземания, същите са обезценени до 100% спрямо балансовата им стойност през 2014 г.

Неохим Гюбре ООД, Турция е направило подобрения на сградния фонд със собствени средства, за които е завело дело №2015/111 срещу РеДжеТе Варлък АД и има претенции за сумата 1,583 х.лв. (3,000 х.т.л.). Очаква се доклад на вещо лице относно установяване размера на цялостната инвестиция и ползата от нея.

Капиталова структура на дъщерни дружества

Собственият капитал на дъщерното дружество Неохим Гюбре ООД, Турция, отчетен в индивидуалния му финансов отчет, включва:

- Основен капитал – 3,102 х. лв. (3,073 х. т. лири);
- Натрупани загуби – 25,549 х. лв. (36,347 х. т. лири).

Собственият капитал на дъщерното дружество Неохим Таръм ООД, Турция, отчетен в индивидуалния му финансов отчет, включва:

- Основен капитал – 83 х. лв. (100 х. т. лири);
- Натрупани загуби – 4,142 х. лв. (6,623 х. т. лири).

37. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Категории финансови инструменти:	*31.12.2016 BGN'000*	*31.12.2015 BGN'000*
Финансови активи		
Парични средства и парични еквиваленти	**52,984**	**1,207**
Кредити и вземания в т.ч.:	**3,645**	**3,201**
Вземания от свързани лица	*5*	*10*
Търговски и други вземания	*3,640*	*3,191*
Инвестиции на разположение и за продажба	**4**	**4**
	56,633	**4,412**
Финансови пасиви		
Краткосрочни и дългосрочни заеми в т.ч.:	**27,139**	**25,713**
Дългосрочни банкови заеми	*6,990*	*13,553*
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	*7,392*	*8,247*
Краткосрочни банкови заеми	*12,757*	*3,913*
Търговски и други задължения в т.ч.:	**3,110**	**5,121**
Задължения към свързани лица	*17*	*24*
Търговски задължения	*3,062*	*5,012*
Дългосрочни задължения	*31*	*85*
Други текущи задължения	**1,043**	**1,015**
	31,292	**31,849**

В хода на обичайната си стопанска дейност дружествата от Групата могат да бъдат изложени на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружествата от Групата. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите на дружествата от Групата и на привлечения заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от нея инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.
Управлението на риска в Групата се осъществява текущо от ръководството на дружеството-майка.

Пазарен риск

а.Валутен риск

Групата извършва своята дейност обичайно при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Групата е изложена на валутен риск, спрямо щатския долар и турската лира. Финансовите активи на Групата се формират от вземания по износ на продукция, договорена за плащане в турски лири в размер на 1%. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар и турската лира спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества.

Валутен структурен анализ

31 декември 2016 г.	***в EUR***	***в USD***	***в TRY***	***в BGN***	***Общо***
	BGN'000	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	21,166	358	48	31,412	52,984
Кредити и вземания	1,983	289	552	821	3,645
Инвестиции на разположение и за продажба	-	-	-	4	4
	23,149	**647**	**600**	**32,237**	**56,633**
Финансови пасиви по амортизирана стойност	**118**	**-**	**41**	**31,133**	**31,292**

31 декември 2015 г.	***в EUR***	***в USD***	***в GBP***	***в TRY***	***в BGN***	***Общо***
	BGN'000	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***
Финансови активи						
Парични средства и парични еквиваленти	186	360	-	189	472	1,207
Кредити и вземания	1,226	-	-	1,147	828	3,201
Инвестиции на разположение и за продажба	-	-	-	-	4	4
	1,412	**360**	**-**	**1,336**	**1,304**	**4,412**
Финансови пасиви по амортизирана стойност	**676**	**-**	**3**	**47**	**31,123**	**31,849**

Анализ на валутната чувствителност

Риск за Групата е в експозиции към щатския долар и турската лира. Ефектът от валутната чувствителност при 10% увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар и турската лира на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

При увеличение с 10% на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху резултата на Групата (след облагане) би бил увеличение на печалбата с 58 х.лв. (2015 г.: 32 х.лв.) поради влиянието най-вече на валутните парични наличности. Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал. При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

При увеличение с 10% на курса на турската лира спрямо българския лев крайният ефект върху резултата на Групата (след облагане) би бил увеличение на печалбата с 50 х.лв. (2015 г.: 127 х.лв.) поради превишението на активите в турски лири над пасивите. Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал. При намаление с 10 % на курса на турската лира спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ, изготвен на база балансовата структура на валутните активи и пасиви, отразява валутната чувствителност на Групата през съответния период на отчетна година.

Ценови риск

Групата е изложена на ценови риск за негативни промени в цените на основната суровина за производство – природен газ, доколкото тази цена се договаря на държавно ниво. Групата не е изложена на съществен риск от негативни промени в цените на другите суровини и материали, защото съгласно договорните отношения с доставчиците, те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

Процесът на излизане от икономическата криза, допринесе за оживление както на вътрешния, така и на международните пазари. Това намали ценовия риск на продаваната от Групата продукция и най-вече на основния продукт- амониевия нитрат.

Групата прилага и стратегия за оптимизиране на производствените разходи, гъвкава маркетингова и ценова политика.

Кредитен риск

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите (и другите контрагенти) на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и други вземания. Последните са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират текущо и стриктно от Дирекция Продажби съгласно установената кредитна политика на дружеството-майка. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, спазването на договорените кредитни срокове за плащане, получените постъпления, както и се следят вземанията, които не са погасени в срок.

Дружеството-майка осъществява основната част от продажбите си чрез дистрибутори, в т.ч.:

- За вътрешен пазар – двама дистрибутори: Дистрибутор 1 – 77%, Дистрибутор 2 - 20% Обичайната практика е да се договаря предварително заплащане на 100 % от стойността на сделката;
- През 2016 г., 57 % от износа на Дружеството-майка се осъществява от основни клиенти: Клиент 1 –14%, Клиент 2 – 10%, Клиент 3 – 10% и Клиент 4 – 8% .

Ръководството на Групата текущо следи и анализира търговската практика с основните дистрибутори и клиенти. Няма концентрация на кредитен риск.

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност. Характерът на дейността на Групата не предполага наличие на значителни свободни парични средства. Допълнително кредитната експозиция в банки текущо се следи и анализира с цел ефективно използване на паричните средства.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас

парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружествата от Групата.
Един от основните източници за финансиране на дейността на дружествата от Групата е ползването на привлечени средства – банкови кредити.

Матуритетен анализ
По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на Групата към датата на отчета за финансово състояние, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането респективно задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2016 г.	**до 1 м.**	**1-3 м.**	**3-6 м.**	**6-12 м.**	**1-2 г.**	**2-5 г.**	**Общо**
	BGN'000	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***
Финансови пасиви по амортизируема стойност	**16,949**	**2,343**	**2,012**	**3,367**	**4,961**	**2,283**	**31,915**

31 декември 2015 г.	**до 1 м.**	**1-3 м.**	**3-6 м.**	**6-12 м.**	**1-2 г.**	**2-5 г.**	**Общо**
	BGN'000	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***
Финансови пасиви по амортизируема стойност	**8,651**	**2,891**	**2,142**	**5,517**	**7,132**	**7,310**	**33,643**

Финансовите пасиви по амортизирана стойност към 31 декември 2016 падежиращи до един месец представляват основно търговски задължения и задължения по краткосрочен банков заем.

Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло Групата няма значителни лихвоносни активи, с изключение на паричните средства и еквиваленти. Тъй като тя не поддържа значителни по размер свободни парични средства, нейните приходи и оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Групата е изложена на лихвен риск от своите дългосрочни и краткосрочни заеми. Те са обичайно с променлив лихвен процент, който поставя в зависимост от лихвения риск паричните и потоци.
Групата управлява своя риск на паричните потоци спрямо лихвените равнища като при сключване на договорите за ползване на банкови кредити се стреми да договаря лихвен процент избирайки най-изгодните условия, предлагани на банковия пазар.

Лихвен анализ

31 декември 2016 г.	***безлихвени BGN'000***	***с плаващ лихвен % BGN'000***	***Общо BGN'000***
Финансови активи			
Парични средства и парични еквиваленти	26	52,958	92,984
Кредити и вземания	3,645	-	3,645
Инвестиции на разположение и за продажба	4	-	4
	3,675	**52,958**	**56,633**
Финансови пасиви по амортизирана стойност	**4,072**	**27,220**	**31,292**

31 декември 2015 г.	***безлихвени BGN'000***	***с плаващ лихвен % BGN'000***	***Общо BGN'000***
Финансови активи			
Парични средства и парични еквиваленти	29	1,178	1,207
Кредити и вземания	3,201	-	3,201
Инвестиции на разположение и за продажба	4	-	4
	3,234	**1,178**	**4,412**
Финансови пасиви по амортизирана стойност	**5,987**	**25,862**	**31,849**

Ръководството на Групата текущо наблюдава и анализира нейната експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции, алтернативно финансиране. На база тези сценарии се измерва и ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове на лихвения процент.

Таблицата по-долу показва чувствителността на Групата при увеличение с 0.5% в лихвения процент на база структурата на активите (без паричните средства и еквиваленти) и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

31 декември 2016 г.	***С плаващ лихвен %***	***Увеличение на лихвения процент***	***Ефект върху финансовия резултат след облагане***	***Ефект върху собствения капитал***
Финансови активи	-	0.5	-	-
Финансови пасиви	27,220	0.5	(122)	(122)
31 декември 2015 г.				
Финансови активи	-	0.5	-	-
Финансови пасиви	25,862	0.5	(116)	(116)

При намаление с 0.5 % крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението. В таблицата по – горе не са включени паричните средства и парични еквиваленти, за които ефектът от увеличение или намаление на плаващия лихвен процент би бил незначителен.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности да продължи да функционира и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите (съдружниците), стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в нейния бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите по капитала.

Ръководството на Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост, представени в таблицата към 31 декември:

	2016	***2015***
	BGN'000	***BGN'000***
Общо дългов капитал, в т.ч.:	**27,220**	**25,862**
заеми от банки и трети лица	27,139	25,713
търговски задължения към трети лица	81	149
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти (без блокираните средства)	**52,963**	**942**
Нетен дългов капитал	**(25,743)**	**24,920**
Общо собствен капитал	**101,936**	**76,882**
Общо капитал	**76,193**	**101,802**
Съотношение на задлъжнялост	***(33.43)%***	***24.48%***

Оценяване по справедлива стойност

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Притежаваните от Групата финансови активи са основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Притежаваните от Групата финансови пасиви представляват основно заеми с плаващ лихвен процент и търговски задължения, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Изключение са инвестициите на разположение за продажба, за които в момента няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване в годишния консолидиран финансов отчет.

Ръководството на Групата счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

38. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица на Групата са както следва:

Свързани лица	**Вид на свързаност**
Акционери:	
Еко Тех АД	Основен акционер (24.28 %)
Евро Ферт ООД	Основен акционер (24.03 %)
Феборан АД	Основен акционер (20.30 %)
Други:	
Терахим - Димитровград ЕООД	100% собственост на Евро Ферт АД
Неоплод ЕООД	100% собственост на Евро Ферт АД
Нео Китен ЕООД	100% собственост на Евро Ферт АД

Доставки от свързани лица	***31.12.2016 BGN '000***	***31.12.2015 BGN '000***
Материали		
Основни акционери	131	254
Други свързани дружества	1	-
	132	**254**
Услуги		
Основни акционери	99	163
Други свързани дружества	5	5
	104	**168**
Стоки		
Основни акционери	**57**	**72**
ДМА		
Други свързани дружества	**-**	**2**
	293	**496**

Продажби на свързани лица	***31.12.2016 BGN '000***	***31.12.2015 BGN '000***
Продукция		
Основни акционери	115,533	121,464
Други свързани дружества	1	1
	115,534	**121,465**
Услуги		
Основни акционери	46	60
Други свързани дружества	36	38
	82	**98**
Стоки		
Основни акционери	**-**	**234**
Други		
Основни акционери	**215**	**183**
	115,831	**121,980**

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните цени за подобен вид сделки.

Краткосрочните вземания от свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN '000	*BGN '000*
Вземания по продажби в лева		
Основни акционери	1	2
Други свързани дружества	4	8
	5	**10**

Задълженията към свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2016	*31.12.2015*
	BGN '000	*BGN '000*
Получени аванси за продажба на продукция		
Основни акционери	**22,980**	**12,723**
Задължения за доставени активи и услуги		
Основни акционери	**17**	**24**
	22,997	**12,747**

Съставът на ключовия персонал е оповестен в Приложение №1.1 и № 1.2.

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са в размер на 1,100 х.лв. (2015 г.: 887 х.лв.).

39. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА В ГРУПАТА

Обща информация за дъщерните дружества и неконтролиращите участия (НКУ) в тях:

	31.12.2016	**31.12.2015**
	брой	**брой**
Дъщерни дружества, изцяло притежавани от Групата	1	1
Дъщерни дружества с несъществено неконтролиращо участие за Групата	2	2
	3	**3**

Няма съществени неконтролиращи участия в дружество от Групата.

Обобщена финансова информация за дъщерните дружества, в които има дялови участия:

Финансови показатели	***Неохим Инженеринг ЕООД – заличен търговец***	***Неохим Протект ЕООД***	***Неохим Кетъринг ЕООД - заличен търговец***	***Неохим Гюбре ООД, Турция***	***Неохим Таръм ООД, Турция***
	BGN'000	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***	***BGN'000***
Обобщен отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 г.					
Текущи активи	-	482	-	23	1,017
Нетекущи активи	-	32	-	2	88
Текущи задължения	-	106	-	17,580	4,518
Нетекущи задължения	-	36	-	-	59
Собствен капитал, отнасящ се към:	-	**372**	**-**	**(17,555)**	**(3,472)**
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	-	*372*	-	*(17,525)*	*(3,437)*
Неконтролиращо участие	-	-	-	*(30)*	*(35)*
Обобщен отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 г.					
Текущи активи	-	637	-	275	2,150
Нетекущи активи	-	16	-	3	128
Текущи задължения	-	89	-	17,154	5,015
Нетекущи задължения	-	27	-	18	101
Собствен капитал, отнасящ се към:					
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	-	*537*	-	*(16,865)*	*(2,810)*
Неконтролиращо участие	-	-	-	*(29)*	*(28)*

Финансови показатели	**Неохим Инженеринг ЕООД – заличен търговец**	**Неохим Протект ЕООД**	**Неохим Кетъринг ЕООД - заличен търговец**	**Неохим Гюбре ООД, Турция**	**Неохим Таръм ООД, Турция**
Обобщен отчет за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2016 г.					
Приходи и други доходи	-	942	-	(3,050)	(228)
Нетна (загуба)/печалба за годината, отнасяща се към:	**-**	**(160)**	**-**	**(3,367)**	**(1,143)**
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	-	*(160)*	-	*(3,361)*	*(1,132)*
Неконтролиращо участие	-	-	-	*(6)*	*(11)*
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се към:	**-**	**(5)**	**-**	**507**	**2,708**
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	-	*(5)*	-	*502*	*2,703*
Неконтролиращо участие	-	-	-	*5*	*5*

Финансови показатели	**Неохим Инженеринг ЕООД – заличен търговец**	**Неохим Протект ЕООД**	**Неохим Кетъринг ЕООД - заличен търговец**	**Неохим Гюбре ООД, Турция**	**Неохим Таръм ООД, Турция**
Обобщен отчет за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2015 г.					
Приходи и други доходи	148	1,054	-	729	6,785
Нетна печалба за годината, отнасяща се към:	**40**	**(4)**	**(2)**	**(4,678)**	**(2,859)**
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	*40*	*(4)*	*(2)*	*(4,670)*	*(2,831)*
Неконтролиращо участие	-	-	-	*(8)*	*(28)*
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се към:	**-**	**-**	**-**	**1,616**	**121**
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	-		-	*1,600*	*120*
Неконтролиращо участие	-	-	-	*16*	*1*

Финансови показатели	**Неохим Инженеринг ЕООД – заличен търговец**	**Неохим Протект ЕООД**	**Неохим Кетъринг ЕООД - заличен търговец**	**Неохим Гюбре ООД, Турция**	**Неохим Таръм ООД, Турция**
Обобщен отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2016 г.					
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	-	(134)	-	1	(27)
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	-	(19)	-	-	-
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	**-**	**(153)**	**-**	**1**	**(27)**

Финансови показатели	**Неохим Инженеринг ЕООД – заличен търговец**	**Неохим Протект ЕООД**	**Неохим Кетъринг ЕООД - заличен търговец**	**Неохим ООД, Турция**	**Неохим Таръм ООД, Турция**
Обобщен отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2015 г.					
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	114	72	-	(1,166)	23
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	-	(2)	-	1,063	-
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансовата дейност	(124)	-	(20)	-	-
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	**(10)**	**70**	**(20)**	**(103)**	**23**